

TARKUS KONFLIKTIS

Ivo Unt | 23.03.2025 | Toompea kogudus, Tallinn

MIKS TEKIVAD KONFLIKTID?

Konflikt toimub kuna maailmavaated pörkuvad - *“Ärge arvake, et ma olen tulnud rahu tooma maa peale! Ma ei ole tulnud tooma rahu, vaid mööka” (Mt 10:34)*

- > Konflikt variseridega abielurikkuja naise üle Jh 8:3-7 Taheti Jeesus vahele võtta, Jeesus vastas targalt.
- > Konflikt tempelis kaubitsejatega Mt 21:12-13 Jeesus ajas kaubitsejad välja, puhastas pühakoja.
- > Jeesust süüdistatakse koostöös peltsebuliga Mt 12:22-37 Jeesus konfronteerib “rästikute sugu”
- > Konflikt jüngritega, jutt elavast leivast Jh 6:22-71 Tõeline järgimine tähendas hinda maksta, paljud loobusid.

KONFLIKTI VAJALIKKUS

a. Kasvatavad meid. *“Ükski kasvatamine ei tundu samal hetkel olevat rõõm, vaid toob kurvastust; aga hiljem see annab õiguse rahuvilja neile, keda selle varal on harjutatud.” (Hb 12:11)* Need on ebameeldivad aga me kasvame läbi kofliktide, lapseeas alates, abielus olles, terve elu.

b. Toovad läbimurdeid.

Kui ta [Saulus] oli sinna minemas ja lähenes Damaskusele, välgatas äkitselt taevast tema ümber valgus ja ta kukkus maa peale maha ja kuulis üht häält, mis talle ütles: „Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad?” Aga tema ütles: „Isand, kes sa oled?” Ja hääl vastas: „Mina olen Jeesus, keda sa taga kiusad. Kuid tõuse püsti ja mine linna, seal öeldakse sulle, mida sa pead tegema.” (AP 9:1-6)

Olukorrad ei muutu enne konfrontatsiooni. Sauluse konflikt Jeesusega tõi läbimurde. Sama oli olukorraga, kus 3 meest visati tulisesse ahju.

c. Korrigeerivad meid.

Korrigeerimine on kui külm duss, see hävitab meie uhkuse õhulosse, alandlikud ei tunne ohustatuna korrigeerimise all *“Uhkus on enne langust ja kõrkus enne komistust.” (Õp 16:18) “Enne langust läheb inimese süda ülbeks.” (Õp 18:12a)* Konflikt korrigeerib meie uhkust. et me ei komistaks ega langeks.

d. Tõstavad meie positsiooni.

“Enne au on alandus.” (Õp 18:12b) Kuidas me konfliktist läbi läheme, siis see kas tõstab või langetab meid.

e. Toob varjatud probleemid esile.

“Süda on petlikum kui kõik muu ja äärmiselt rikutud - kes suudab seda mõista? Mina, Issand, uurin südant, katsun läbi neerud, et anda igapähele tema tee kohaselt, tema tegude vilja mööda.” (Jr 17:9-10)

Olen tänulik konfliktide eest milles olen olnud, see on toonud alati midagi minus esile mis on probleemne ja vajab välja juurimist. *“Sest suu räägib sellest, millest süda on tulvil. Hea inimene võtab heast varamust head ja kuri inimene võtab kurjast varamust kurja.” (Mt 12:34-35)*. Isegi kui konfliktis väliselt keegi teine teeb sulle liiga, siis selle keskel on sinul võimalik lasta südant uurida ja mustus välja juurda.

TARKUS KONFLIKTIS.

Konfliktid tekivad igal ühel, küsimus pole vältimises vaid lahenduses ja koostöös. Konfliktid on inimühiskonna loomulik osa võimalusega ehitada terveid inimsuhteid / aga ka võimalus lammutada ja seinu ehitada. Konfliktid tekivad meil Iseendaga, perega, tööl, ja ümbritsevas ühiskonnas. Kuidas neis targalt toimida?

1. Austus

“Vennaarmastuses olge üksteise vastu hellad, vastastikuses austuses jõudke üksteisest ette!” (Rm 12:10)
“ja ta [Taavet] ütles oma meestele: „Issanda pärast jäägu minust kaugele, et ma seda teeksin oma isandale, Issanda võitule, et pistaksin oma käe tema külge! Sest tema on Issanda võitu!” (1Sam 24:7)

Taavet austas oma vastast konfliktis mitte vastavalt tema tegudele vaid austas teda vastavalt tema Jumalalt antud väärtusele. Teenitud austus sõltub meie tegudest, omistatud austus sõltub Jumalalt antud väärtusest meie hoolimatta tegudest. Kui paberraha kortsutada ja siis lahti voltida on selle väärtust endine, ei sentigi vähem. Sama on meiega, ei loe kui palju sind on hävitatud, või kui kuri inimene on, meie väärtus sellest ei muutu ning väärime parimat kohtlemist - austust.

Ära pilka teist, ega räägi taga teiste ees, ole lugupidav tema suhtes, ta väärub seda.

“Viis kuidas sa kohtled inimesi jääb nendele kauemaks meelde kui sõnad mida sa ütled” (Maxwell, 42).

“On tarvis küpsust et kohelda inimesi vastavalt nende parimatele omadustele” (Maxwell).

2. Mine autoriteedi alla.

“Olge kuulekad oma juhatajaile ja alistuge neile! Nemad ju valvavad teie hingede üle nagu need, kellel tuleb aru anda, et nad teeksid seda tööd rõõmuga, mitte ägades, sest sellest poleks teile kasu!” (Hb 13:17)

TARKUS KONFLIKTIS

Ivo Unt | 23.03.2025 | Toompea kogudus, Tallinn

MIKS TEKIVAD KONFLIKTID?

Konflikt toimub kuna maailmavaated pörkuvad - *“Ärge arvake, et ma olen tulnud rahu tooma maa peale! Ma ei ole tulnud tooma rahu, vaid mööka” (Mt 10:34)*

- > Konflikt variseridega abielurikkuja naise üle Jh 8:3-7 Taheti Jeesus vahele võtta, Jeesus vastas targalt.
- > Konflikt tempelis kaubitsejatega Mt 21:12-13 Jeesus ajas kaubitsejad välja, puhastas pühakoja.
- > Jeesust süüdistatakse koostöös peltsebuliga Mt 12:22-37 Jeesus konfronteerib “rästikute sugu”
- > Konflikt jüngritega, jutt elavast leivast Jh 6:22-71 Tõeline järgimine tähendas hinda maksta, paljud loobusid.

KONFLIKTI VAJALIKKUS

a. Kasvatavad meid. *“Ükski kasvatamine ei tundu samal hetkel olevat rõõm, vaid toob kurvastust; aga hiljem see annab õiguse rahuvilja neile, keda selle varal on harjutatud.” (Hb 12:11)* Need on ebameeldivad aga me kasvame läbi kofliktide, lapseeas alates, abielus olles, terve elu.

b. Toovad läbimurdeid.

Kui ta [Saulus] oli sinna minemas ja lähenes Damaskusele, välgatas äkitselt taevast tema ümber valgus ja ta kukkus maa peale maha ja kuulis üht häält, mis talle ütles: „Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad?” Aga tema ütles: „Isand, kes sa oled?” Ja hääl vastas: „Mina olen Jeesus, keda sa taga kiusad. Kuid tõuse püsti ja mine linna, seal öeldakse sulle, mida sa pead tegema.” (AP 9:1-6)

Olukorrad ei muutu enne konfrontatsiooni. Sauluse konflikt Jeesusega tõi läbimurde. Sama oli olukorraga, kus 3 meest visati tulisesse ahju.

c. Korrigeerivad meid.

Korrigeerimine on kui külm duss, see hävitab meie uhkuse õhulosse, alandlikud ei tunne ohustatuna korrigeerimise all *“Uhkus on enne langust ja kõrkus enne komistust.” (Õp 16:18) “Enne langust läheb inimese süda ülbeks.” (Õp 18:12a)* Konflikt korrigeerib meie uhkust. et me ei komistaks ega langeks.

d. Tõstavad meie positsiooni.

“Enne au on alandus.” (Õp 18:12b) Kuidas me konfliktist läbi läheme, siis see kas tõstab või langetab meid.

e. Toob varjatud probleemid esile.

“Süda on petlikum kui kõik muu ja äärmiselt rikutud - kes suudab seda mõista? Mina, Issand, uurin südant, katsun läbi neerud, et anda igapähele tema tee kohaselt, tema tegude vilja mööda.” (Jr 17:9-10)

Olen tänulik konfliktide eest milles olen olnud, see on toonud alati midagi minus esile mis on probleemne ja vajab välja juurimist. *“Sest suu räägib sellest, millest süda on tulvil. Hea inimene võtab heast varamust head ja kuri inimene võtab kurjast varamust kurja.” (Mt 12:34-35)*. Isegi kui konfliktis väliselt keegi teine teeb sulle liiga, siis selle keskel on sinul võimalik lasta südant uurida ja mustus välja juurda.

TARKUS KONFLIKTIS.

Konfliktid tekivad igal ühel, küsimus pole vältimises vaid lahenduses ja koostöös. Konfliktid on inimühiskonna loomulik osa võimalusega ehitada terveid inimsuhteid / aga ka võimalus lammutada ja seinu ehitada. Konfliktid tekivad meil Iseendaga, perega, tööl, ja ümbritsevas ühiskonnas. Kuidas neis targalt toimida?

1. Austus

“Vennaarmastuses olge üksteise vastu hellad, vastastikuses austuses jõudke üksteisest ette!” (Rm 12:10)
“ja ta [Taavet] ütles oma meestele: „Issanda pärast jäägu minust kaugele, et ma seda teeksin oma isandale, Issanda võitule, et pistaksin oma käe tema külge! Sest tema on Issanda võitu!” (1Sam 24:7)

Taavet austas oma vastast konfliktis mitte vastavalt tema tegudele vaid austas teda vastavalt tema Jumalalt antud väärtusele. Teenitud austus sõltub meie tegudest, omistatud austus sõltub Jumalalt antud väärtusest meie hoolimatta tegudest. Kui paberraha kortsutada ja siis lahti voltida on selle väärtust endine, ei sentigi vähem. Sama on meiega, ei loe kui palju sind on hävitatud, või kui kuri inimene on, meie väärtus sellest ei muutu ning väärime parimat kohtlemist - austust.

Ära pilka teist, ega räägi taga teiste ees, ole lugupidav tema suhtes, ta väärub seda.

“Viis kuidas sa kohtled inimesi jääb nendele kauemaks meelde kui sõnad mida sa ütled” (Maxwell, 42).

“On tarvis küpsust et kohelda inimesi vastavalt nende parimatele omadustele” (Maxwell).

2. Mine autoriteedi alla.

“Olge kuulekad oma juhatajaile ja alistuge neile! Nemad ju valvavad teie hingede üle nagu need, kellel tuleb aru anda, et nad teeksid seda tööd rõõmuga, mitte ägades, sest sellest poleks teile kasu!” (Hb 13:17)

Autoriteet on Jumalast loodud ja on loomulik kaitse sulle konflikti ajal.
(Jumala sõna autoriteet, riigi seaduse autoriteet ja ülemuse autoriteet)
Kui inimesed on vaimulike rünnakute all peaksid nad minema vaimuliku autoriteedi alla, kes on loomulik kaitse sulle. Küsi konfliktis mis on piibellik alus sellele, mis ütleb riigi seadus, mida mu juht arvab sellest?

3. Väldi kohtumõistmist / hukkamõistmist

"ärge mõistke kohut enne õiget aega, enne kui tuleb Issand, kes toob valguse ette pimedusse varjunud asjad ning teeb avalikuks inimsüdamete kavatsused; ja siis saab igaüks kiituse Jumalalt." (1Kor 4:5)

Vältides hinnanguid ja järeldusi annad sa teisele poolele rohkem ruumi muutuda, ja astud kohtumõistja rollist välja.

> Hoia emotsioonid kontrolli all

"Meeletu annab välja kogu oma viha, aga tark hoiab seda tagasi ja rahustab." (Õp 29:11). Ära lase emotsioonidel end juhtida, vaid hoiab ennast vaos, sest kiired emotsioonid toovad kergesti hukkamõistu.

> Väljenda tundeid, mitte hinnanguid.

Õige: "Kui sa ütlesid seda, siis see tegi mulle haiget." "Ma tunnen ennast välja jäetuna."

Vale: "sa hävitad mind oma sõnadega," "sa oled nii õel"

"Leebe vastus vaigistab raevu, aga haavav sõna õhutab viha." (Õp 15:1)

Rahu ja tasakaalukus võivad peatada tüli enne, kui see paisub suuremaks.

> Püüa teist poolt mõista, enne kui hüppad järeldustesse

Õige: "Mulle tundub, et sa tahad saavutada seda, kas ma saan õigesti aru" "mis on su motiivid seda öeldes, ma hetkel ei mõista."

Vale: "sa püüad midagi läbi pressida," "sa lähed lukku ja paned pea liiva alla."

"Iga inimene olgu kärmas kuulama, pikaldane rääkima, pikaldane vihastama, sest mehe viha ei teosta õigust Jumala ees." (Jk 1:19-20). Tarkus on kuulata enne rääkimist ja vältida kiiret vihastamist.

4. Kaasa Püha Vaim, küsi nõu temalt.

"Ja kui ta [Püha Vaim] tuleb, siis ta toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta" (Jh 16:8). Tihti on Püha Vaim andnud kannatlikkust öelda mingeid asju välja hiljem ja õiges kontekstis, või lasknud olukorral viia sinnamaale, et Püha Vaim ise räägib neile läbi nende enda elu olukordade ja seda palju paremini kui mina seda teeks. Püha Vaim on parim õpetaja, korrigeerija, suunaja.

"Aga ülalt pärinev tarkus on esmalt puhas, seejärel rahuarmastav, leebe, mõistlik, täis halastust ja häid vilju, erapooletu ja siiras." (Jk 3:17)

> Palveta teise eest - *"Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad,"* (Mt 5:44)

5. Fokuseri teid ühendavale, mitte lahutavale

> Keskendu võimalusel ühisele (eesmärgile) mis võib teid liita, mitte erimeelsustele mis lahutavad. *"Suhtes muutus algab ühisel pinnal"* (Maxwell).

"Riidu alata on nagu lasta valla veevoog; lõpeta tüli enne, kui see puhkeb!" (Õp 17:14)

Tark inimene oskab tüli juba eos ära hoida.

> Räägi või tegutse teise poole armastuse keeles. Kirjuta või saa kokku. Sellega tuled sa teisele poolele lähemale. Temale paremates tingimustes tal on lihtsam mõista, üksmeelt saavutada, kui kehvades tingimustes.

6. Otsi lepitust - palu andeks või võta vastu andestus.

> Ole valmis vabandama, konfliktis tõenäoliselt saavad inimesed haiget, tõenäoliselt teed teisele haiget enda märkamata, ole valmis andeks paluma.

"Olge üksteise vastu lahked, halastajad, andestage üksteisele, nii nagu ka Jumal on teile andestanud Kristuses." (Ef 4:32)

> Vabane süütundest, ära jää ootama, teise vabandust, sinu süütunde leevendab Jeesus:

"Nii ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile, kes on Kristuses Jeesususes." (Rm 8:1)

7. Ole järeleandlik kus võimalik.

Konfliktis saan ise ka teada miks ma midagi tahan või miks vastu seisan. Uues valguses ehk pole see väärt vastu seista, sõda tekitada ning tekib võimalus olla järeleandlik - "tark annab järele."

"Ole varmalt järeleandlik oma vastasele, kuni sa oled temaga teel, et sinu vastane sind ei annaks kohtuniku kätte ja kohtunik kohtuteenri kätte ja sind ei heidetaks vangii!" (Mt 5:25)

Jumala lapsed on need, kes edendavad rahu, mitte konflikti.

"Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks." (Matt 5:9)

"Kui võimalik, niipalju kui oleneb teist, pidage rahu kõigi inimestega!" (Rm 12:18)

Püüa ise alati rahu hoida, isegi kui olukord on pingeline.

KASUTATUD KIRJANDUS

Maxwell, John, C. *"Winning with people."* Nashville, Tennessee: Thomas Nelson Inc., 2004.

Autoriteet on Jumalast loodud ja on loomulik kaitse sulle konflikti ajal.

(Jumala sõna autoriteet, riigi seaduse autoriteet ja ülemuse autoriteet)

Kui inimesed on vaimulike rünnakute all peaksid nad minema vaimuliku autoriteedi alla, kes on loomulik kaitse sulle. Küsi konfliktis mis on piibellik alus sellele, mis ütleb riigi seadus, mida mu juht arvab sellest?

3. Väldi kohtumõistmist / hukkamõistmist

"ärge mõistke kohut enne õiget aega, enne kui tuleb Issand, kes toob valguse ette pimedusse varjunud asjad ning teeb avalikuks inimsüdamete kavatsused; ja siis saab igaüks kiituse Jumalalt." (1Kor 4:5)

Vältides hinnanguid ja järeldusi annad sa teisele poolele rohkem ruumi muutuda, ja astud kohtumõistja rollist välja.

> Hoia emotsioonid kontrolli all

"Meeletu annab välja kogu oma viha, aga tark hoiab seda tagasi ja rahustab." (Õp 29:11). Ära lase emotsioonidel end juhtida, vaid hoiab ennast vaos, sest kiired emotsioonid toovad kergesti hukkamõistu.

> Väljenda tundeid, mitte hinnanguid.

Õige: "Kui sa ütlesid seda, siis see tegi mulle haiget." "Ma tunnen ennast välja jäetuna."

Vale: "sa hävitad mind oma sõnadega," "sa oled nii õel"

"Leebe vastus vaigistab raevu, aga haavav sõna õhutab viha." (Õp 15:1)

Rahu ja tasakaalukus võivad peatada tüli enne, kui see paisub suuremaks.

> Püüa teist poolt mõista, enne kui hüppad järeldustesse

Õige: "Mulle tundub, et sa tahad saavutada seda, kas ma saan õigesti aru" "mis on su motiivid seda öeldes, ma hetkel ei mõista."

Vale: "sa püüad midagi läbi pressida," "sa lähed lukku ja paned pea liiva alla."

"Iga inimene olgu kärmas kuulama, pikaldane rääkima, pikaldane vihastama, sest mehe viha ei teosta õigust Jumala ees." (Jk 1:19-20). Tarkus on kuulata enne rääkimist ja vältida kiiret vihastamist.

4. Kaasa Püha Vaim, küsi nõu temalt.

"Ja kui ta [Püha Vaim] tuleb, siis ta toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta" (Jh 16:8). Tihti on Püha Vaim andnud kannatlikkust öelda mingeid asju välja hiljem ja õiges kontekstis, või lasknud olukorral viia sinnamaale, et Püha Vaim ise räägib neile läbi nende enda elu olukordade ja seda palju paremini kui mina seda teeks. Püha Vaim on parim õpetaja, korrigeerija, suunaja.

"Aga ülalt pärinev tarkus on esmalt puhas, seejärel rahuarmastav, leebe, mõistlik, täis halastust ja häid vilju, erapooletu ja siiras." (Jk 3:17)

> Palveta teise eest - *"Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad,"* (Mt 5:44)

5. Fokuseri teid ühendavale, mitte lahutavale

> Keskendu võimalusel ühisele (eesmärgile) mis võib teid liita, mitte erimeelsustele mis lahutavad. *"Suhtes muutus algab ühisel pinnal"* (Maxwell).

"Riidu alata on nagu lasta valla veevoog; lõpeta tüli enne, kui see puhkeb!" (Õp 17:14)

Tark inimene oskab tüli juba eos ära hoida.

> Räägi või tegutse teise poole armastuse keeles. Kirjuta või saa kokku. Sellega tuled sa teisele poolele lähemale. Temale paremates tingimustes tal on lihtsam mõista, üksmeelt saavutada, kui kehvades tingimustes.

6. Otsi lepitust - palu andeks või võta vastu andestus.

> Ole valmis vabandama, konfliktis tõenäoliselt saavad inimesed haiget, tõenäoliselt teed teisele haiget enda märkamata, ole valmis andeks paluma.

"Olge üksteise vastu lahked, halastajad, andestage üksteisele, nii nagu ka Jumal on teile andestanud Kristuses." (Ef 4:32)

> Vabane süütundest, ära jää ootama, teise vabandust, sinu süütunde leevendab Jeesus:

"Nii ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile, kes on Kristuses Jeesususes." (Rm 8:1)

7. Ole järeleandlik kus võimalik.

Konfliktis saan ise ka teada miks ma midagi tahan või miks vastu seisan. Uues valguses ehk pole see väärt vastu seista, sõda tekitada ning tekib võimalus olla järeleandlik - "tark annab järele."

"Ole varmalt järeleandlik oma vastasele, kuni sa oled temaga teel, et sinu vastane sind ei annaks kohtuniku kätte ja kohtunik kohtuteenri kätte ja sind ei heidetaks vangii!" (Mt 5:25)

Jumala lapsed on need, kes edendavad rahu, mitte konflikti.

"Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks." (Matt 5:9)

"Kui võimalik, niipalju kui oleneb teist, pidage rahu kõigi inimestega!" (Rm 12:18)

Püüa ise alati rahu hoida, isegi kui olukord on pingeline.

KASUTATUD KIRJANDUS

Maxwell, John, C. *"Winning with people."* Nashville, Tennessee: Thomas Nelson Inc., 2004.